

Vertelboekje

'De 3 Wiizen'

'Gis, Gis, Gisdienaar'

bijlage 2

Tabernakel

Spelleider: *Beste wijzen, waar komt het begrip tabernakel vandaan?*

Wijze 1: *Tabernakel is een term uit de computerwereld. Het is weliswaar een verdwenen term. Jullie kennen wellicht allemaal de tabtoets. Op de eerste computers stond het woordje 'TAB' er nog op, maar daarvoor werd die toets op het toetsenbord tabernakel genoemd. Het woord zegt het ook zelf: tab, een uitsprong in de tekst, erna kan je enkel typen, ervoor niet. Het woord Tabernakel komt dus uit de computerwereld.*

Wijze 2: *Dat is absoluut niet waar. Tabernakel is een begrip dat gebruikt wordt door de pechverhelpingsdienst. Het is een tussen-samengesteld woord, dat wil zeggen een woord waar men gewoon een ander woord tussen geplaatst heeft. Je hebt eerst het woord takel, dat komt uiteraard van het woord wegtakelen. Wanneer iemand autopech heeft, wordt de auto soms weggetakeld. Maar de pechverhelpingsdienst takelt niet alleen wagens. Neen, soms kunnen zij ook de problemen ter plaatse oplossen. Zo'n beetje zoals een St.-Bernardshond die in de bergen de mensen ter plaatse gaat helpen. Men heeft dus gewoon een deel van dat woord, namelijk de 'bernaar' uit 'St.-Bernardshond' tussen het woord takel geplaatst. En het resultaat was het tussen-samengesteld woord: tabernakel.*

Wijze 3: *Neen, jullie hebben het allebei mis. Een tabernakel is eigenlijk een soort van kluis, een brandkast waarin men waardevolle dingen kan bewaren. In dit geval de geconsecreerde hosties. Zo krijg je eigenlijk de voortdurende aanwezigheid van de Heer Jezus in de kerk. Tabernakel is trouwens een Latijns verkleinwoord voor 'tentje'. Het is dus het 'tentje' dat God heeft opgeslagen in de kerk, zijn woonplaats te midden van de mensen.*

Spelleider: *Ik geef jullie even de samenvatting; Volgens wijze 1 komt een tabernakel uit de computerwereld. Wijze 2 beweert dat het iets te maken heeft met de pechverhelpingsdienst en volgens wijze 3 is een tabernakel het tentje waarin men Jezus (de hosties) bewaart.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 3**.*

Monstrans

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een monstrans?*

Wijze 1: *Dat is de naam van een bekende vervoersfirma. De stichter van die firma was meneer Mon Hardeweg, maar die naam kan je natuurlijk niet op de zijkant van je vrachtwagens plaatsen. Daarom dacht die brave meneer Hardeweg: "Ik ga modern zijn. Ik zit in de transportsector dus ik zet mijn voornaam 'Mon' bij de 'trans' van transport en met de naam Monstrans zal ik wel bekend worden. Op het internet heb ik onlangs teruggevonden dat de firma Monstrans nog steeds in het dorp Waterland Oudeman in Oost-Vlaanderen gevestigd is en dat de firma over 483 vrachtwagens beschikt die in zowat alle landen van Europa rondrijden. Meneer Mon Hardeweg is helaas in 2007 op 86-jarige leeftijd overleden.*

Wijze 2: *Neen, monstrans heeft helemaal niets te maken met de transportsector of met een zekere meneer Mon. Een monstrans is een instrument om iets te 'tonen'. Het houdt dan ook verband met het woord 'demonstratie'. Het is een instrument met in het midden een soort van glazen cirkel. De hostie wordt in de cirkel geplaatst en zo getoond aan de mensen. Vervolgens kan men dan in de stilte bij Jezus, die in de hostie aanwezig is, verblijven en Hem aanbidden, vereren... Op een aantal plaatsen in ons land draagt men de monstrans nog altijd rond in een processie door de straten, pleinen of velden zoals men dat vroeger deed.*

Wijze 3: *Ach, jullie hebben beiden ongelijk. Een monstrans is eigenlijk de eerste verlichting van de kerk. Het klopt wel dat het een instrument is met in het midden een soort van glazen cirkel, maar die cirkel dient niet om een hostie in te plaatsen. Neen, die cirkel is gewoon een vergrootglas. Wanneer je daarachter een kaars plaatst, dan straalt deze veel meer dan voorheen omdat het licht van de kaars dan via het vergrootglas versterkt (vergroot) wordt. Het vergrootglas in het midden van de monstrans noemt men een 'Luna' en dat is dan weer een afleiding van het Griekse woord 'Lux' wat licht betekent.*

Spelleider: *Een kort overzicht: Volgens wijze 1 is een monstrans de naam van een vervoersfirma uit Waterland Oudeman. Wijze 2 zegt dat het een instrument is om Jezus (de hostie) te tonen. En wijze 3 beweert dat het gaat om de eerste verlichting in de kerk.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is **het verhaal van wijze 2**.*

Godslamp

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een Godslamp?*

Wijze 1: *Een Godslamp is een lamp (in feite een kaars) die steeds brandt in de kerk wanneer er gewijde hosties aanwezig zijn in de kerk. Het lichtje wil eigenlijk zeggen: "Hier is God aanwezig". Je zal merken dat de lamp niet brandt op Goede Vrijdag, want die dag gedenken we de dood van Jezus aan het kruis en zijn er geen gewijde hosties aanwezig.*

Wijze 2: *Maar neen... Een Godslamp is ander woord voor Bijbellamp. Wanneer we in de eucharistie tijdens de dienst van het woord uit de Bijbel voorlezen, brengen we eigenlijk 'het Woord van God' tot bij de mensen. Vroeger werd er dan een Bijbellamp naast de lezenaar gezet om de priester die 'het woord van God' voorlas wat licht te geven. Doorheen de jaren noemden de mensen die lamp niet meer Bijbellamp, maar Godslamp.*

Wijze 3: *Een Godslamp is toch iets heel anders, hoor. Het was vroeger de traditie dat de rijkste parochiaan van een parochie een mooie gouden lamp schonk om de kerk te versieren. Hij schonk de lamp als het ware aan God en vandaar ook de naam Godslamp.*

Spelleider: *Samengevat: Wijze 1 zegt dat een Godslamp een lamp is die altijd brandt wanneer Jezus (de hosties) aanwezig is in de kerk. Wijze 2 beweert dat een Godslamp een andere benaming is voor Bijbellamp en ten slotte is het volgens wijze 3 een gouden lamp die de rijkste parochiaan schenkt aan God om de kerk te versieren.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 1**.*

Flambouw

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een flambouw?*

Wijze 1: *Dat is eigenlijk niet zo moeilijk om uit te leggen. Wie thuis een kachel heeft, weet misschien wel dat elke kachel een merk heeft. Nu, één van die merken is 'FLAM'. Het bijzondere aan dat merk is dat die firma zelf bij u thuis de kachel komt bouwen. Op die manier krijg je dan een flambouw-kachel.*

Wijze 2: *Neen, dat is nonsens. Een flambouw is een kaarsje dat de misdienaars moeten dragen wanneer het evangelie voorgelezen wordt tijdens de eucharistie. Om de mensen te tonen dat het evangelie heel belangrijk is, gebruiken we daarom extra licht.*

Wijze 3: *Neen, een flambouw is een ander woord voor druipkaars. Dat is zo'n kaars die je in een fles steekt en wanneer die kaars brandt maakt zij door het afdruipeend kaarsvet een mooie figuur. De vlam bouwt dus als het ware een kunstwerk en vandaar de naam Flambouw.*

Spelleider: *Goed. Volgens wijze 1 is het een kachelmerk. Volgens wijze 2 is een flambouw het kaarsje bij het evangelie en volgens wijze 3 is het een druipkaars.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is **het verhaal van wijze 2**.*

Doopvont

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een doopvont?*

Wijze 1: *Het woord 'vont' komt van het Latijnse woord 'fons' dat bron betekent. Een doopvont wordt uiteraard gebruikt bij een doop. Men zegt dat je dan aan de bron, aan het begin, staat van je christelijk leven. Eigenlijk is een soort van kuip met water om kinderen die gedoopt worden onder te dompelen of om hun hoofdje met water te begieten. Dat doet men drie maal, want je wordt gedoopt "In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest." (Zoals de priester/diaken het hierbij zegt.)*

Wijze 2: *Een doopvont is het wijwaterbekken achteraan in de kerk. Wanneer je een kerk binnenkomt, moet je jouw hand dopen in het doopvont met wijwater en daarna een kruisteken maken. Vroeger stond het doopvont zelfs in het midden van de kerk. Dat was voor begrafenisondernemers niet gemakkelijk, want zij moesten de kist van de overledene steeds over het doopvont heen tillen. Daarom heeft men later besloten om het wijwaterbekken, tegen de muur te hangen. Maar het draagt wel nog steeds de naam doopvont.*

Wijze 3: *Neen, neen... Jullie hebben het alweer mis. Een doopvont is een soort reservoir met deksel gevuld met water. Het wordt één keer per maand tijdens een speciale eucharistieviering vooraan in de kerk gezet. De priester vult het dan met water dat daarna gewijd wordt. Na de viering mogen de mensen dan wijwater scheppen in kleine lege flesjes om mee naar huis te nemen. De lege flesjes worden op die manier ondergedompeld (gedoopt) in het doopvont om ze te vullen met wijwater.*

Spelleider: *Goed. Wijze 1 zegt dat het de bron is waarin men kinderen doopt. Wijze 2 beweert dat het gaat om het wijwaterbekken achteraan de kerk en volgens wijze 3 is een groot waterreservoir.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 1**.*

Evangelarium

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een evangelarium?*

Wijze 1: *Het is woord evangelarium is een Latijns woord. Het is het boek waarin de evangelielezingen in de juiste volgorde staan, zoals ze op zondag in de eucharistievieringen gelezen worden. Kort en bondig, geloof me want het is waar.*

Wijze 2: *Niets van, een evangelarium is een soort Bijbel die enkel de vier evangelies van Mattheüs, Marcus, Lucas en Johannes bevat. De verhalen uit het Oude Testament, de Brieven van Paulus en de katholieke brieven, de Handelingen van de Apostelen, enzovoort staan er dus niet in. Het bijzondere aan het evangelarium is dat elk van de vier evangelies daarin een andere taal geschreven staat. Mattheüs was de eerste evangelist en die schreef in het Hebreeuws, Marcus schreef in het Aramees, Lucas schreef zijn evangelie in het Grieks en Johannes in het Latijn.*

Wijze 3: *Maar neen, wat voor uitleg is dat nu weer Het evangelarium heeft absoluut niets met het evangelieboek zelf te maken. Het evangelarium is de lezenaar of staander waarop het evangelieboek neergelegd wordt tijdens de eucharistieviering. Het is een taak voor de misdienaars om het evangelieboek van het evangelarium naar de priester/diaken te brengen die het evangelie dan voorleest.*

Spelleider: *Ok. Wijze 1 zegt dat een evangelarium het boek is waarin de evangelielezingen voor de zondagsmis in de juiste volgorde staan. Volgens wijze 2 is het soort Bijbel met de vier evangelies in vier verschillende talen en wijze 3 beweert dat het gaat om de staander waarop het evangelieboek ligt.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 1**.*

Altaarmissaal

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een altaarmissaal?*

Wijze 1: *Het is een samengesteld woord. Een altaar dat kent iedereen. Het is de tafel waarachter de priester staat tijdens de eucharistie. Nu, de ruimte in de kerk waar het altaar staat, werd vroeger de miszaal genoemd. Altaarmissaal komt dus van het oude woord Altaar-miszaal, een samenstelling van de woorden altaar en miszaal. In de loop van de geschiedenis is de klank een beetje veranderd zodat de mensen het nu beter kunnen uitspreken.*

Wijze 2: *Jullie moeten wijze 1 niet geloven. Het begrip altaarmissaal berust eigenlijk op een taalfout. Vroeger stond er nog één letter extra, namelijk de letter 'J'. Het is dus niet altaarmissaal, maar eigenlijk is het altaarmis-sjaal. Dat is de sjaal die de priester om zijn hals legt wanneer hij de mis aan het altaar (de eucharistie) voorgaat. Toen de letter 'J' weggevallen was, sprak men dus van een altaarmissaal, ook wel stola genoemd.*

Wijze 3: *Ach neen, jullie zitten er volledig naast. Het komt niet van het woord altaar-miszaal of van het woord altaarmis-sjaal. Een altaarmissaal is het boek waarin al de gebeden staan die de priester bidt als hij aan het altaar staat. Hij kent uiteraard niet alles uit het hoofd en de gebeden zijn ook niet elke zondag hetzelfde. Aangezien wij een a, b, c – jaar hebben, komt elk gebed pas om de drie jaar terug. In feite is het dus een heel groot hulpmiddel voor de priesters.*

Spelleider: *Ik vat het nog even samen voor jullie. Volgens wijze 1 komt het van het vroegere woord altaar-miszaal. Wijze 2 beweert dat het de oude benaming is voor de stola (een altaarmis-sjaal) van de priester. Wijze 3 zegt ten slotte dat het gaat om het boek waarin al de gebeden staan die de priester aan het altaar bidt.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 3**.*

Ciborie

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een ciborie?*

Wijze 1: *Een ciborie is een eenvoudig toestelletje waarmee de priester de microfoon regelt (luider/zachter zet) wanneer hij een viering voorgaat in de kerk. In sommige kerken heeft de priester zelfs een heel moderne ciborie, zo eentje die hij achter zijn oren plaatst zoals sommige presentatoren op televisie.*

Wijze 2: *Neen neen. Een ciborie is een mooie beker met een deksel erop en daarin bewaard men de geconsacreerde (gewijde) hosties. Je kan het een beetje vergelijken met een afgesloten koekjesdoos. Wist je trouwens dat 'cibo' in het Italiaans voedsel betekent?*

Wijze 3: *Nonsens! Een ciborie is de beker of kelk gevuld met wijn die de priester meedraagt in een processie om de mensen te zegenen. Jezus is steeds aanwezig in brood en wijn. Men zegt ook wel eens dat de wijn symbool staat voor 'het bloed van Christus'. Welnu, tijdens een processie toont men symbolisch het bloed (de wijn) in de ciborie. De ciborie bevat ook een deksel. Zo kan de priester die de ciborie vasthoudt in de processie niets morsen, zelfs als hij zou struikelen. Als je eens een echte ciborie met wijn wil zien, kan je op Hemelvaartsdag naar de H. Bloedprocessie in Brugge gaan kijken. Daar wordt elk jaar de ciborie met wijn rondgedragen.*

Spelleider: *Ik vat het nog even samen voor jullie. Volgens wijze 1 is het een apparaatje om een microfoon luider of zachter te zetten. Wijze 2 zegt ons dat een beker is waarin men gewijde hosties bewaart en wijze 3 beweert dat het een beker met wijn is die tijdens processies aan de mensen getoond wordt.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 2**.*

Ampullen

Spelleider: *Beste wijzen, wat zijn ampullen?*

Wijze 1: *Ampullen zijn de kruikjes waar water en wijn wordt ingedaan. De misdienaars brengen deze tijdens de offerande tot bij de priester. Ze zijn meestal uit glas of metaal gemaakt. Sommige misdienaars noemen ze ook wel de 'pottokes' of de 'kannekes'.*

Wijze 2: *Neen, dat is niet waar. Waarom zoeken jullie het altijd in de religieuze of kerkelijke sfeer? Een ampul is een plastieken of glazen kokertje dat apothekers gebruiken om bepaalde medicatie in te bewaren. De bedoeling is om de medicatie zo goed mogelijk af te sluiten zodat er dan weinig of geen lucht toegevoegd wordt.*

Wijze 3: *Ik ga niet akkoord met jou, wijze 2. Het is niet ampul, maar ampullen! Het is dus een meervoud. Het verwijst eigenlijk gewoon naar de plastieken omhulsels van de noveenkaarsen die de mensen in de kerk kunnen aansteken. Een noveenkaars is een kaars die 9 dagen brandt. Het omhulsel daarvan is meestal in het rood of in het wit gemaakt en soms kan er zelfs een afbeelding van een Heilige opstaan.*

Spelleider: *Goed. Hier volgt de samenvatting. Wijze 1 zegt dat ampullen de kruikjes zijn met water en wijn. Wijze 2 beweert dat het om een kokertje voor medicatie gaat en volgens wijze 3 zijn de plastieken omhulsels van noveenkaarsen.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 1**.*

Kelk

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een kelk?*

Wijze 1: *Een kelk is een onderdeel van een bloem. Dat heb je misschien als eens op school gehoord. Welnu, in de kerk gebruikt men vaak een bloemmotief in de versieringen in de ramen of aan de muur of op de vloer. Dat bloemmotief noemt men in de kunstwereld 'kelk'.*

Wijze 2: *Neen, een kelk is iets totaal anders. Elke kerk heeft een torenklok die luidt om aan de mensen te laten weten dat de eucharistieviering zal beginnen of gewoon om te laten horen aan de mensen hoe laat het op dat moment is. Het geluid dat de torenklok maakt, wordt veroorzaakt door een klepel die tegen de wand van de klok slaat. Die wand heet de kelk. De kelk en klepel vormen dus samen de klok.*

Wijze 3: *Maar neen. Kelk is afgeleid van het Latijnse woord 'calix' dat beker betekent. Het verwijst naar de beker met wijn die de priester gebruikt tijdens de eucharistie. De vorm heeft wel iets weg van een bloemkelk. Bovenaan een soort van kom waar men de wijn in doet, daaraan zit een soort van steel vast en onderaan hebben we de voet. Simpel kan bijna niet.*

Spelleider: *Goed. Hier volgt het overzicht. Volgens wijze 1 is een kelk een bloemmotief. Wijze 2 beweert dat gaat om de wand van een torenklok en wijze 3 zegt dat de beker met wijn is die de priester gebruikt in de eucharistie.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 3**.*

Processiekruis

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een processiekruis?*

Wijze 1: *Een processiekruis, dat kennen we allemaal. Bij de start van elke eucharistieviering gaan de priester en de misdienaars in processie richting het altaar om er te knielen. De misdienaars dragen een witte albe, een koord en een kruisje. De priester draagt een witte albe, een stola en een kazuifel. Meestal staat er op die kazuifel de afbeelding van een kruis. Dat kruis noemt men het processiekruis.*

Wijze 2: *Neen helemaal niet! Het processiekruis verwijst naar het kruis dat Jezus droeg op Goede Vrijdag. Op vele plaatsen houdt men soms nog een processie. In de provincie Limburg houdt men op verschillende plaatsen om de zeven jaar zo'n processie of ommegang. Maar ook in Brugge is er elk jaar de Heilige Bloedprocessie. Tijdens zo'n processie wordt vaak het lijdensverhaal van Jezus uitgebeeld. De persoon die Jezus uitbeeldt draagt dan net zoals Jezus 2000 jaar geleden een grote houten kruis doorheen de straten. Dat kruis is het processiekruis.*

Wijze 3: *Het gaat al in de goede richting maar het is nog niet helemaal juist. Het processiekruis is het kruis dat de misdienaars dragen bij het begin van de eucharistieviering wanneer zij samen met de priester de kerk binnenkomen. Ze gaan dan inderdaad in processie richting het altaar om er te knielen of te buigen. Het kruis staat symbool voor de aanwezigheid van Jezus. De drager van het kruis, meestal een misdienaar, loopt in een viering of processie steeds vooraan.*

Spelleider: *Ik vat weer even samen. Een processiekruis is het kruis op de kazuifel van de priester, zegt wijze 1. Het is kruis dat Jezus droeg op Goede Vrijdag, beweert wijze 2. Ten slotte zegt wijze 3 dat het een kruis is dat de misdienaars dragen wanneer zij in een viering of processie vooraan lopen.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 3**.*

Wierookvat

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een wierookvat?*

Wijze 1: *Een wierookvat is een soort van kuipje waarin men een vuur aanmaakt om wierook te branden. Het hangt aan enkele grote kettingen. Wanneer je daarmee zwaait komt er rook/damp uit die een speciale geur heeft. Het wordt tijdens de eucharistie op verschillende momenten gebruikt om God te eren.*

Wijze 2: *Wat jij zegt is toch niet juist. Het wierookvat is het kleine potje waarin men de wierook bewaart. De misdienaar moet dat aan de priester geven, als die wierook wil branden in de wierookkachel.*

Wijze 3: *Neen, hetgeen wijze 2 bedoelt, is het wierookscheepje. Een wierookvat stond vroeger buiten aan de ingang van elke kerk. Het is een zeer plechtig woord voor kerk-asbak. Zo'n wierookvat was meestal van stevig metaal vervaardigd en had een harde bodem. Want diegene die rookt moet zijn sigaret of sigaar doven in het wierookvat vooraleer hij de kerk mag binnengaan. Vroeger rookte men trouwens veel vaker een pijp, vandaar dat een wierookvat een harde bodem heeft. Daardoor was het gemakkelijker om de pijp in het wierookvat uitkloppen. De naam van het woord geeft ook heel goed de betekenis weer: een wierookvat is een vat voor wie rookt.*

Spelleider: *Goed. Hier volgt het overzicht. Wijze 1 zegt dat het een kuipje is om wierook in te branden. Wijze 2 beweert dat het gaat om het kleine potje waar men de wierook in bewaart. En wijze 3 vertelt ons dat een wierookvat een kerk-asbak is.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 1**.*

Patroonsbeeld

Spelleider: *Beste wijzen, wat is een patroonsbeeld?*

Wijze 1: *Elke kerk heeft wel een patroonheilige of beschermheilige. Een patroonsbeeld is dus niet anders dan een (stand)beeld van een patroonheilige. Meestal (niet altijd) wordt een patroonheilige ook afgebeeld met een voorwerp in de hand dat iets vertelt over zijn eigen leven of over de groep van personen of over de plaats die hij beschermt. Zo wordt de Heilige apostel Petrus bijvoorbeeld meestal met een sleutel in zijn hand afgebeeld, omdat men zegt dat hij de poort opent naar het Rijk Gods.*

Wijze 2: *Een patroonsbeeld verwijst naar een bepaald patroon of gebruik dat de gelovige mensen moeten respecteren wanneer ze bidden bij een heiligenbeeldje. Bijvoorbeeld, wanneer je timmerman bent en voor het standbeeld van de Heilige Jozef staat, moet je steeds een werktuig (een zaag, een hamer of iets anders) in je hand houden of wanneer je bidt tot de Heilige Servaas moet je dat steeds doen met een Nederlands (Hollands) accent. Hij is immers de patroonheilige van de Nederlandse stad Maastricht. Zo is er wel voor elke patroonheilige een bepaald patroon dat je moet gebruiken wanneer je voor zijn of haar heiligenbeeld staat.*

Wijze 3: *Het patroonsbeeld heeft betrekking op de kleren van een beschermheilige. Een kleermaker gebruikt immers een patroon of voorbeeld om stoffen in de juiste vorm te knippen. Telkens wanneer er een beeldje van een heilige wordt gemaakt, moet de kunstenaar er steeds een bepaald patroon of figuur op aanbrengen. Dat patroon wordt steeds in het goud op het beeld geschilderd. Wanneer het beeld echte kleren van stof draagt (meestal bij Mariabeelden), moet het patroon in een goudkleurige stof op de kleding aangebracht worden. Tijdens het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) werd beslist dat het patroon voor alle heiligenbeelden voortaan een klein gouden kruisje zou zijn.*

Spelleider: *Ik vat het nog even samen. Een patroonsbeeld is een standbeeld van een patroonheilige, zegt wijze 1. Volgens wijze 2 is een bepaalde manier van bidden. Wijze 3 beweert ten slotte dat het gaat om het gouden kruisje dat op alle heiligenbeelden staat.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 1**.*

Glas-in-lood

Spelleider: *Beste wijzen, wat is Glas-in-lood?*

Wijze 1: *Glas-in-lood is in elke kerk aanwezig. Het staat namelijk op het dak van elke kerktoren. Het is een staaf bovenaan de toren die de bliksem moet afleiden. De kern van de staaf is lood, voor de stevigheid, maar daar rond zit glas. Glas zorgt er namelijk voor dat de bliksem niet geleidt, dus niet inslaat.*

Wijze 2: *Neen helemaal niet. Glas-in-lood verwijst naar een speciale beker waaruit de paus drinkt op Witte Donderdag. Eigenlijk is die dag een feestdag voor alle priesters, want we herdenken dan hoe Jezus voor de eerste maal eucharistie gevierd heeft met zijn apostelen. Op die dag drinkt de paus uit het 'Glas-in-lood'. Het is een glas om uit te drinken, maar het is uit lood gemaakt voor de stevigheid.*

Wijze 3: *Wat een larie toch allemaal! Glas-in-lood gaat over de glasramen in de kerk. De stukjes gekleurd glas worden als het ware aan elkaar gelijmd door het lood, wat dan een mooi glasraam oplevert!*

Spelleider: *Goed. Wijze 1 zegt dat het gaat om een bliksemafleider op de kerktoren. Wijze 2 beweert dat de beker is waaruit de paus drinkt op Witte Donderdag en volgens wijze 3 zijn kleine stukjes gekleurd glas elkaar gelijmd met lood in een glasraam.*

Wat denken jullie?

Spelleider: *Het juiste antwoord is het **verhaal van wijze 3**.*

